

BILDANDE AV *Vignäsbodarnas naturreservat*

Objektnummer	2004567
Län	Västernorrland
Kommun	Sollefteå
Socken	Resele
Fastighet	Vignäs 1:11
Markägare	Staten genom naturvårdsfonden.
Förvaltare	Länsstyrelsen
Lägesbeskrivning	Cirka 4 km S Resele k:a
Ekon kartblad	19 H NV
Mittpunkt	x: 7020794 y: 1563927 (Rikets nät)
Areal [hektar]	21,4
Prod skogsmark [ha]	19,8

Naturtyper [ha]	Tallskog	1,2
	Granskog	17,2
	Lövblandad barrskog	0,5
	Hygge	0,9
	Myr	0,5

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap, 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 och 22 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm (1998:1252), att de föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser som framgår av detta beslut skall gälla beträffande naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller från 2006-05-25 även om de överklagas.

I enlighet med 2 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm, ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet.

Med stöd av 3 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm beslutar

länsstyrelsen att fastställa bifogad skötselplan.

SYFTE

Området ska skyddas i syfte att bevara biologisk mångfald, närmare bestämt en värdefull grannaturskog som är rik på strukturer, såsom döda liggande träd och försvagade levande träd, som kännetecknar ett naturligt fungerande grandominerat skogsekosystem. Detta skall ske genom att i huvudsak låta området utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer.

I vissa fall kan det bli aktuellt med en riktad skötsel för att gynna de grova asparna och eventuellt åstadkomma en förnying av asp.

Syftet är även att - inom ramen för ovannämnda syften - ge allmänheten möjlighet till naturupplevelse.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad (till- eller ombyggnad) eller annan anläggning, jaktorn får inte uppföras utan tillstånd av länsstyrelsen.
- 2 bedriva täkt, anordna upplag, borra, spränga, schakta, gräva, muddra, utfylla, tippa eller på annat sätt skada mark och block.
- 3 dika, dikesrensa eller dämna.
- 4 anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.
- 5 anlägga väg, stig eller spång.
- 6 avverka, fälla eller skada växande eller döda träd, upparbeta vindfällan eller utföra annan skogsvårdsåtgärd.
- 7 sprida kemiska bekämpningsmedel, kalk eller gödselmedel.
- 8 inplantera djur, växter eller andra organismer.
- 9 framföra motordrivet fordon annat än i samband med uttransport av skjutna älgar, varvid särskilda anvisningar ska följas, se skötselplan.
- 10 upplåta mark för militär övningsverksamhet.

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 upphuggning och markering av reservatsgränsen.
- 2 uppsättning av informationstavlor.

- 3 ringbarkning av gran eller motsvarande i syfte att gynna reservatets lövinslag, se skötselplanen.
- 4 undersökningar av mark, vatten, vegetation och djurliv.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
- 2 insamla mossor, svampar eller lavar med undantag för plockning av matsvamp för husbehov.
- 3 klättra i boträd eller på annat sätt medvetet störa eller skada djurlivet.
- 4 insamla eller föra bort ryggradslösa djur.
- 5 framföra motordrivet fordon med undantag för uttransport av fälld älg.
- 6 genom grävning eller på annat sätt skada mark och block.
- 7 sätta upp skylt, tavla, affisch eller göra inskrift.
- 8 utföra vetenskapliga undersökningar som innebär markering av provytor eller annan åverkan inom reservatet utan länsstyrelsens tillstånd.
- 9 använda området för idrottsarrangemang utan länsstyrelsens tillstånd.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för reservatets skötsel enligt fastställd skötselplan.

Föreskrifterna under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄLEN FÖR BESLUT

Sammanfattande beskrivning

Reservatet omfattar naturskogspartier av gammal granskog med ett visst inslag av gamla grova aspar. Skogen har påverkats lite av mänsklig aktivitet under senare tid, varvid nybildning av viktiga strukturer såsom död ved och äldre träd har tillåtits och utgör idag ett påtagligt inslag. Den höga tillgången på framförallt död ved möjliggör att mer krävande arter har lyckats att etablera sig i området. Inom området finns även en tydligt brandpåverkad biotop, där det hittats brandstubbar med spår av minst fem bränder, sk brandljud.

Namnet Vignäsbodarnas naturreservat kommer av den fäbod som funnits strax nordväst om reservatet. Fäboden och dess verksamhet har med stor sannolikhet påverkat skogen i reservatet, genom betespåverkan. Det stora aspar som finns spridd i reservatet är förmodligen ett arv från en mer öppen beståndsstruktur och eventuellt en avlägsen skogsbrand.

Ärendets beredning

Området är ej särskilt utpekade i översiktsplanen för Sollefteå kommun och några mer specificerade intressen finns ej redovisade för området. Vid tidpunkten för översiktsplanens upprättande, 1990, var områdets naturvärde troligen ej kända av någon myndighet. Några motstående intressen finns inte redovisade för området i översiktsplanen.

Områdets höga naturvärden uppmärksammades först vid Skogsvårdsstyrelsens kompletterande nyckelbiotopsinventering 2001.

En anmälan om föryngringsavverkning lämnades in till Skogsvårdsstyrelsen i september 2001. Anmälan var på 11,5 ha och omfattade en stor del av den utpekade nyckelbiotopen. Vid en inventering av området av länsstyrelsen i samband med avverkningsanmälan bedömdes området ha mycket höga naturvärden. Länsstyrelsen tog kontakt med markägaren angående reservatsbildning som resulterade i köp av området, 2002-06-15 och en fastighetsbildning.

Vid remissbehandling har yttrande inkommit från Skogsstyrelsen, Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) och Tommy Edlund. Samtliga tillstyrker naturreservatsbeslut. Skogsstyrelsen framför åsikter om att vid eventuella åtgärder som skall gynna asp bör det aktuella området hägnas mot älgbete. SGU påpekar att det saknas information om de geologiska värdena. Tommy Edlund, som är tidigare ägare till området och nuvarande ägare till angränsande mark, framför önskemål om att de eventuella åtgärder för att gynna asp skall ske genom att ringbarka gran på rot och inte skapa liggande död ved. Tommy Edlund framför önskemålen på grund av uppenbar risk för angrepp av granbarkborre och han önskar bli informerad innan någon sådan åtgärd genomförs.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har i möjligaste mån försökt ta hänsyn till de vid remissförfarandet inkomna synpunkterna genom bearbetning av beslut och skötselplan.

Reservatet omfattar naturskogspartier av gammal granskog med ett visst inslag av gamla grova aspar. Skogen är påverkad av de dimensionsavverkningar som genomfördes i mitten och slutet av 1800-talet, men har inte påverkats av skogsbruk i modern tid. Den långa tid utan påverkan från skogsbruk har medfört att det nybildats viktiga strukturer såsom död ved och äldre träd utgör ett påtagligt inslag. Den höga tillgången på död ved möjliggör att mer krävande arter har lyckats etablera sig i området. Inom området finns också spår av äldre tiders skogsbränder och ett flertal stubbar med spår av minst fem bränder finns i området.

De skogsbruksmetoder som vanligen används idag är ett hot mot områdets naturvärden. Genom reservatsbeslutet undanröjs dessa hot och skapar förutsättningar för att de höga naturvärdena bibehålls.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med

7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill klaga över detta beslut skall skriva till Regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen, Kultur- och naturavdelningen, 871 86 Härnösand.

Skrivelsen skall ha kommit in inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen skall anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Tomas Rydkvist telefon 0611-349 247, fax 0611-349 377.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i ortstidningen, Tidningen Ångermanland.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även deltagit Göran Lundström, förste länsassessor, Bo Halvarsson, biträdande länsarkitekt, Britt-Marie Lindström, sektionschef naturvård samt Eva Carron, chef Kultur- och naturavdelningen.

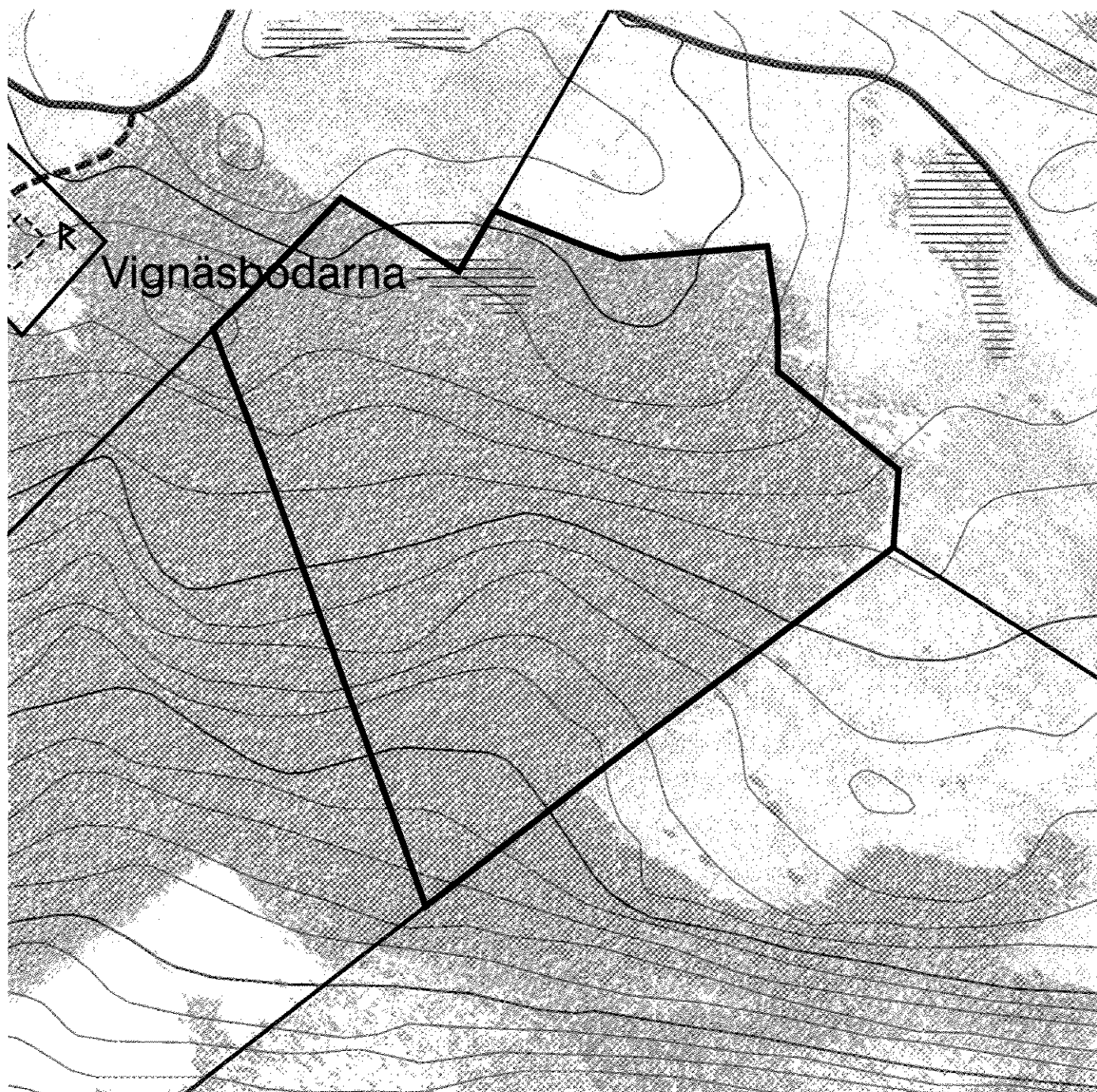
Gerhard Larsson
landshövding

Tomas Rydkvist
naturvårdshandläggare

Bilagor

- 1 Beslutskarta
- 2 Sändlista
- 3 Skötselplan

© Lantmäteriet 2006. Ur GSD - Fastighetskartan ärende 106-2004/188-Y

1:5000

0 100 200 meter

 Vignäsbodarnas NR
 Fastigheter - Sollefteå

Skötselplan för Vignäsbodarnas naturreservat

Denna skötselplan används lämpligast tillsammans med det beslut som utgör grunden för denna skötselplan. I beslutet återfinns viktig information såsom beslutsmening, syfte, föreskrifter och en sammanfattande beskrivning av området.

BESKRIVNINGSDDEL

Historisk markanvändning

Området har varit påverkad av äldre tiders skogsbruk, framförallt dimensionsavverkningar. Grova tallstubbar vittnar om detta. Reservatet ligger i nära anslutning till den f.d. fäbodvallen Vignäsbodarna, varvid det förekommit mulbete. Detta kan säkert förklara de stora antal grova aspar som finns i området. Aspen har varit gynnad av en betydligt mer öppen beståndstyp. Dock har inga skogssköteselåtgärder genomförts i modern tid.

Kulturmiljövärden

Inga fornlämningar eller andra kulturvärden är kända från området.

Friluftsliv

Området besöks i ringa omfattning av allmänheten.

Servitut och samfälligheter

Några samfälligheter eller servitut finns inte inom reservatsområdet.

Jakt

I samband med att staten köpte det blivande reservatet slöts ett avtal om nytjanderätt till all jakt mellan staten och den dåvarande markägaren. Detta avtal löper till och med 2007-06-30 och förlängs med en avtalsperiod i sänder, förutsatt att det inte sägs upp senast sex månader före avtalstidens utgång.

I avtalet förbinder sig jakträttshavaren att följa de föreskrifter som anges för naturreservatet. Av avtalet och föreskrifterna framgår att jaktorn ej får uppföras utan länsstyrelsens tillstånd samt att siktgator inte får röjas.

Jakträttsinnehavaren har att noga följa gällande lagar och bestämmelser rörande jakt samt övriga för naturreservatet gällande föreskrifter.

När jakt pågår i reservatet bör ett anslag sättas upp vid informationstavlor vid reservatsgränsen.

Gemensamhetsanläggning

Staten skall, när reservatsbeslutet vunnit laga kraft, svara för och bekosta reservatets andelstal i gemensamhetsanläggningen Eds-Västerås GA:1.

PLANDEL

Gränser

Reservatet skall märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd inom reservatet i gränsgatan och uppsättning av stolpar med reservatsbricka i gränsvinklar och där det är naturligt för besökare att korsa reservatsgränsen.

Brand

Om spontan brand uppkommer inom reservatet bör släckning inriktas mot naturliga avgränsningar och mot reservatets ytterkanter om räddningschefen anser att branden härmed slutligen kan bekämpas. All eventuell brandbekämpning skall ske med så skonsamma metoder som möjligt och med största hänsyn till mark, vegetation och vatten.

Tillsyn

Länsstyrelsen utser en praktiskt ansvarig för tillsyn av information samt efterlevnad av reservatsbestämmelser. Uppdraget regleras i avtal.

Indelning i skötselområden

Området har indelats i 2 skötselområden, se skötselplanekarta

Skötselområde 1

Skogsmark

Mål

Huvudsakligen fri utveckling men i partier med grova, gamla aspar bör mindre luckor skapas för att stimulera en aspföryngring.

Åtgärder

- Eventuell utglesning av barrträd
Genomförs först och främst genom ringbarkning.

Grova lövträd är ett viktigt substrat för många arter men de kräver mer ljus än gran för att långsiktigt överleva i en barrskog. För att på sikt behålla de lövvärden som finns måste det till en viss anpassad skötsel som t.ex skapande av små luckor, där endast vissa barrträd ringbarkas och/eller fälls för att släppa ned mer ljus till markytan. En sådan åtgärd kan stimulera aspen till att skjuta rotskott. Innan eventuella åtgärder påbörjas skall angränsande markägare informeras.

Skötselområde 2

Friluftsliv

Omfattar hela reservatet

Mål

Att området skall vara tillgängligt för allmänheten.

Ändamålet med naturreservatet är uppfyllt när:

- Information finns utlagd på länsstyrelsens hemsida (www.y.lst.se).
- Informationstavla är uppsatt.

Åtgärder

- Informationstavlor
En informationstavla med aktuell information om reservatets naturvärden sätts upp.
Placering framgår av skötselplanekarta.
- Information på hemsida
Aktuell information finns utlagd på länsstyrelsens hemsida (www.y.lst.se)

Inga åtgärder förutom uppföljning.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

prio	Åtgärd	Skötsel- omr	Start	Intervall	Finansiering
1	Information på hemsida	2	2006	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Informationstavlor	2	2006	engångsåtgärd	reservatsanslag
3	Eventuell utglesning av barrträd	1	2008	vid behov	reservatsanslag

Uppföljning

Uppföljning av reservatets syfte och gynnsam bevarandestatus för miljöer och arter är en prioriterad uppgift för reservatsförvaltningen, förutom de åtgärder som anges ovan.

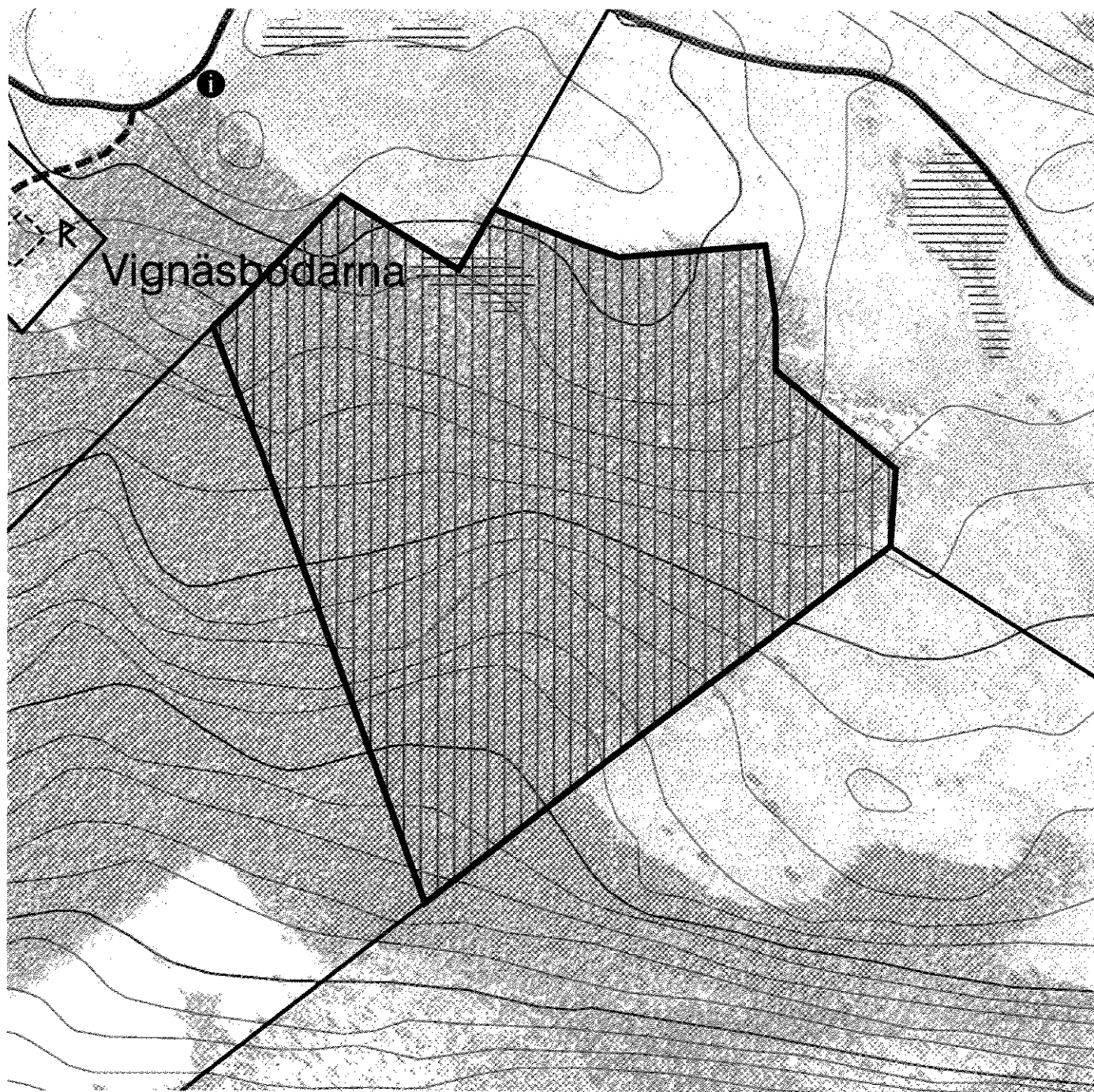
Sammanfattning av uppföljning

Skötsel- omr	Mål	Start	Intervall
2	Informationstavla är uppsatt.	2006	löpandet tillsyn
2	Information finns utlagd på länsstyrelsens hemsida (www.y.lst.se).	2006	löpandet tillsyn

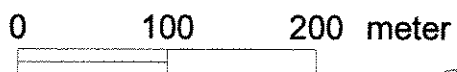
Vignäsbodarnas naturreservat

Dnr:511-2857-02

Skötselplanekarta

© Lantmäteriet 2006. Ur GSD - Fastighetskartan ärende 106-2004/188-Y

1:5000

- Vignäsbodarnas NR
- Information
- 1 & 2 Skötselområden
- Fastigheter - Sollefteå